

"וַיֵּרֶד ה' לָרֹאֵת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדָּל אֲשֶׁר
בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם" (שם, ה).

"וַיֵּכֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם קֵל בֵּית
א-ל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹקִים בְּכָרְחוֹ מִפְּנֵי
אֲחִיו" (שם, לה, ז).

"וַיִּנְקֻמָּה וַנַּעֲלָה בֵּית א-ל וַאֲעֲשֶׂה שָׁם
מִזְבֵּחַ לַק-ל הָעֹנֶה אֹתִי בַּיּוֹם צָרְתִּי וַיְהִי עֲמָדִי
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלְכְּתִי" (שם, ג).

"כִּי מִי גֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרֹבִים
אֵלָיו כִּי אֱלֹקֵינוּ בָּכָל קָרָאנוּ אֵלָיו" (דברים, ד,
ז). פ"י דשם אלקינו הוא לשון רבים וכתוב
אחר כך אליו לשון יחיד. ואף דכמה פעמים
כתוב אלקינו בתורה ולא כתוב לשון יחיד
אחר כך, מכל מקום אחר דגלי בחד זימנא גלי
[בנין שלמה].

ומפרשו בתורת חיים, דה' אלקינו הוי
כדמיון קרובים, שיש לאדם כמה מיני קורבה,
יש מצד התולדה כאב ואם, ויש מצד החתנות,
ויש מצד החיוב כמלך על עבדיו. והכי נמי
הקב"ה לפי התפלה והצעקה אשר אנחנו
קוראים אליו הוא עונה אותנו, והיינו דקאמר
בסיפא "בכל קראנו אליו".

"וּמִי כְעֶמֶךָ בְּיִשְׂרָאֵל גֹּי אֶחָד בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר
הָלְכוּ אֱלֹקִים לְפָדוֹת לוֹ לְעַם" (שמואל ב ז, כג).
"חֲזֹה הָיִית עַד דִּי כְרָסוֹן רָמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין
יִתָּב" (דניאל ז, ט).

גמ' הנך למה לי. אף על פי שתשובתן בצדן
בכל הפסוקים מכל מקום למה נקט לשון
רבים.

גמ' שנאמר "בְּגִזְרַת עִירִין פְּתִגְמָא (ובמאמר)
[וימאמר] קְדִישִׁין שְׁאֵלְתָּא" (דניאל ד, יד).

גמ' "עַד דִּי כְרָסוֹן רָמִיו" מאי איכא למימר
אחד לו ואחד לדוד דתניא אחד לו ואחד
לדוד. משמע דבא להוכיח מהברייתא כתירוצו

דהיינו אחד לו ואחד לדוד, ובאמת מביא
ראיה לסתור, דהרי בכרייתא אמרינן דהודה ר'
עקיבא ואמר אחד לדין ואחד לצדקה. ונראה
דתרווייהו חד, אלא דר' יוסי סבר דאחד לו
ואחד לדוד שאמר ר' עקיבא היינו דיושבים
ביחד, ועל זה הקשה, עד מתי אתה עושה
שכינה חול. ומהדר ליה, אחד לדין ואחד
לצדקה והיינו גם כן אחד לו ואחד לדוד אלא
שאין יושבין יחד אלא משיח בן דוד יושב
בפמליא של מעלה עם בית דין של מעלה ודן
ואין בכחם לוותר על כבודו של הקב"ה על
עלבון התורה ותרי"ג מצות ואינם יכולים
לעשות לפנים משורת הדין, רק הקב"ה
כשרוצה לרחם על בריותיו יושב בעצמו על
כסא הרחמים ומלך שמחל על כבודו נהי דאין
כבודו מחול מכאן ולהבא אבל בכחו לוותר
לאנשים שעברו רצונו שלא להענישם על
העבר (סנהדרין קטנה).

גמ' אחד לו ואחד לדוד. דאין הכוונה לישב
על כסא ממש שהרי אינו גוף שיהא
צריך לישב, אלא כל כסא האמור כלפי
הקב"ה אינו אלא לשון ממשלה ומלכות כענין
שנאמר "רַק הַפֶּסֶא אֲגִדֵּל מִמֶּנָּה" (בראשית מא,
מ). "וַיָּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל פֶּסֶא ה'" (דברי הימים א
כט, כג). ודאמר לקמן אחד לדין ואחד לצדקה
דברי ר' עקיבא. ר' אליעזר אומר אחד לכסא
ואחד לשרפרף. פ"י אחד לדין שְׁמִנְהֵג העולם
במידת הדין. ואחד לצדקה שאם הוצרך
העולם להכריע לכף זכות מדת צדקתו של
הקב"ה מכריעתו לכף זכות. ר' אליעזר אומר
אחד לכסא להראות מלכותו בפמליא של
מעלה, שרפרף להדום רגליו שמראה ומגלה
מלכותו בפמליא של מטה הקרוים הדום רגליו
שנאמר "וְהָאֶרֶץ הָדָם רָגְלִי" (ישעיה סו, א. יד
רמה, עיי"ש).

גמ' אמר ליה ר' יוסי [הגלילי, הגה' יעב"ץ]
עקיבא. ועי' מלא הרועים.